

Revlimid - Dexamethason

Hæmatologisk Afdeling, Sjællands Universitetssygehus

Velkommen til Hæmatologisk Afdeling.

Denne vejledning skal give dig og dine pårørende viden om den medicinske kræftbehandling med Revlimid® og Dexamethason og hvordan behandlingen kan påvirke dig.

Pjecen kan danne udgangspunkt for samtaler mellem dig og personalet om forløbet.

Behandlingens virkning på din sygdom

Revlimid® (Lenalidomid) og Dexamethason hæmmer kræftcellernes vækst på forskellig måde. Ved at give begge stoffer sammen opnår man en bedre virkning på sygdommen.

Revlimid® aktiverer nogle specielle celler i kroppens eget immunsystem så de angriber kræftcellerne. Revlimid® påvirker også det miljø der omgiver kræftcellerne, hvorved kræftcellerne får dårligere vilkår for at vokse og formere sig.

Dexamethason (binyrebarkhormon) er ligeledes med til at mindske antallet af kræftceller.

Behandlingsforløbet

Revlimid® og Dexamethason er henholdsvis kapsler og tabletter, som du kan tage derhjemme.

Behandlingen gives i serier, hvilket betyder, du skal tage Revlimid® hver dag i 21 dage efterfulgt af 7 dages pause. Når denne periode på 28 dage (4 uger) er overstået, har du fået 1 serie behandling og begynder forfra på næste serie. Du kan få et overblik over én serie på side 2.

Dexamethason bliver givet på bestemte dage i en behandlingsserie, nemlig dag 1 til og med dag 4, dag 9 til og med dag 12 og dag 17 til og med dag 20. Den fjerde uge skal du ikke tage Dexamethason.

Du vil jævnligt få taget blodprøver for at se, hvordan behandlingen virker. Samtidig er blodprøverne også med til at vise, hvordan du tåler behandlingen.

Oversigt over én serie Revlimid og Dexamethason

UGE 1 Dag	1	2	3	4	5	6	7
Revlimid®	X	X	X	X	X	X	X
Dexamethason	X	X	X	X			
blodprøve*	X						
UGE 2 Dag	8	9	10	11	12	13	14
Revlimid®	X	X	X	X	X	X	X
Dexamethason	X	X	X	X			
blodprøve*		X					
UGE 3 Dag	15	16	17	18	19	20	21
Revlimid®	X	X	X	X	X	X	X
Dexamethason	X	X	X	X			
blodprøve*			X				
UGE 4 Dag	22	23	24	25	26	27	28
Revlimid®							
Dexamethason							
Blodprøve*	1 gang i ugens løb						

* Kun 1 og 2. serie. Herefter kun blodprøver dag 1 i hver serie.

Der gives som regel 4 serier behandling med Revlimid og Dexamethason. Herefter vurderer lægen, hvordan behandlingen har påvirket din sygdom, og hvordan du tåler den. Nogle patienter skal fortsætte behandlingen i yderligere nogen tid. Hvis din behandling fortsætter ud over 4 serier, vil dosis af Dexamethason ofte blive sat ned. Lægen og sygeplejersken vil fortælle dig om dit konkrete behandlingsforløb.

Sådan gives behandlingen

Revlimid

Du skal tage Revlimid® om morgenen – helst på nogenlunde samme klokkeslæt hver dag. Kapslerne må ikke knuses eller tygges. De skal synkes hele sammen med rigeligt vand og gerne i forbindelse med morgenmaden. Hvis din dosis Revlimid® udgøres af flere kapsler pr. dag, skal du tage alle kapslerne på én gang. Du må altså ikke fordele dem ud over dagen. Bemærk! Hvis du glemmer en dosis Revlimid® om morgenen, og der er gået mere end 12 timer, når du opdager det, skal du **springe denne dosis over** og tage den næste dosis på det normale tidspunkt den efterfølgende morgen. Undgå om muligt at kassere Revlimid®-kapsler, da de er særdeles dyre (1 kapsel koster knap 3.000 kr). Hvis du i forløbet får besked på at skulle stoppe med at tage Revlimid® bedes du medbringe de resterende kapsler til afdelingen, næste gang du kommer.

Dexamethason

Dexamethason skal også tages om morgenen, da medicinen kan medføre rastløshed og opstemthed. Du kan derfor få problemer med at sove, hvis du tager Dexamethason senere på dagen. Tag gerne Dexamethason sammen med morgenmaden.

Bivirkninger og komplikationer til behandlingen

Bivirkninger er ikke-tilsigtede virkninger af medicin. Nogle bivirkninger er hyppige men ikke alvorlige. Andre er sjældne men kan være alvorlige.

Nogle bivirkninger kan forebygges med medicin, mens andre er uundgåelige, men kan lindres. Derfor er det vigtigt, at du er forberedt på disse og taler med lægen eller sygeplejersken om dine bivirkninger.

I de følgende afsnit beskrives de almindeligt forekommende bivirkninger ved de enkelt præparater.

Vi kan anbefale at du også kigger i den generelle informationspjece "Medicinsk kræftbehandling".

Hvis du ønsker uddybende information, er du i øvrigt altid velkommen til at spørge personalet. Du kan også selv opsøge information om medicinen på internettet, f.eks. på www.indlaegsseddel.dk eller www.medicin.dk.

Bivirkninger ved Revlimid®

Træthed

Du skal forvente, at du oplever træthed i tiltagende omfang i løbet af behandlingen. Denne træthed vil ikke gå væk selv om du sover hele natten, det er derfor vigtigt at du skaber daglige rutiner og gøremål så du kommer op og for bevæget dig hver dag. Tal med personalet om trætheden, og hvad du evt. kan gøre for at afhjælpe den.

Påvirkning af blodcellerne

De forskellige blodceller, som dannes i knoglemarven, udgøres af:

- De røde blodlegemer ("blodprocenten", målt ved indholdet af hæmoglobin), som transporterer ilt til vævene
- De hvide blodlegemer (leukocytter) er en vigtig del af immunforsvaret
- Blodpladerne (trombocytter) er med til at standse blødninger.

Alle disse blodceller bliver påvirket af behandlingen, så der bliver nedsat antal af dem

Infektioner

Du har øget risiko for at få infektioner, især i de perioder af din behandling, hvor antallet af de hvide blodlegemer er lavest. Hvis du får et eller flere af de symptomer, der er nævnt nedenfor, skal du kontakte afdelingen. Lægen vurderer, om du skal indlægges og behandles med antibiotika i en blodåre, eller om du kan være hjemme og få antibiotika som tabletter.

Hvilke symptomer skal du især være opmærksom på:

- Temperatur over 38°C
- Almen utilpashed og kulderystelser
- Hold dagligt øje med, om du har:
 - Belægninger i munden eller synkesmerter
 - Hoste eller åndenød
 - Svie ved vandladningen
 - Smerter eller rifter ved endetarmen
 - Sår med tegn på betændelse i huden
 - Herpes (forkølelsessår) eller andet udslet på huden

Hvad kan du selv gøre for at undgå infektioner:

- God håndhygiejne efter toiletbesøg og før måltider
- Undgå kontakt med personer, der hoster, er forkølede eller har feber

Blodmangel (lavt hæmoglobin)

Du kan have øget risiko for blodmangel i perioder af din behandling. Blodmangel kan give unaturlig bleghed, hovedpine, svimmelhed, hævede ben, og gøre dig kuldkær. Hvis blodmanglen er udtalt kan du få åndenød og hjertebanken. Hvis du får de symptomer, der er nævnt nedenfor, skal du kontakte afdelingen, så du evt. kan få blodtransfusion:

- Åndenød
- Hjertebanken

Hvad kan du selv gøre for at mindske generne ved blodmangel:

- Undgå større fysisk anstrengelse
- Rejs dig forsigtigt, så du ikke falder

Blødning

Pga. nedsat antal blodplader, kan du have øget risiko for at få blødning i perioder af behandlingen.

Hvis du får et eller flere af de symptomer, der er nævnt nedenfor, skal du kontakte afdelingen, da du måske skal have transfusion med blodplader:

- Blødning fra næse, mund (ved tandbørstning)
- Blod i afføring eller urin
- Mange blå mærker eller blårøde prikker i huden

Hvad kan du selv gøre for at undgå blødning:

- Brug en blød tandbørste
- Tag ikke "gigtpiller" (Ipren®, Todolac® og lignende) og smertestillende medicin, der indeholder acetylsalicylsyre (Kodimagnyl®, Treo®), da de øger risikoen for blødninger
- Undgå meget kraftig fysisk anstrengelse
- Du bør ikke drikke alkohol, hvis dit blodpladetal er lavt, fordi alkohol kan forstærke blødningstendensen
- Undgå forstoppelse.

Blodprop i ben – blodprop i lunger

Behandling med Revlimid® medfører en øget risiko for blodpropper typisk i benene eller i lungerne.

Blodprop i benet kan vise sig ved øm hævelse af det ene ben. Der kan være smerter i benet, især ved gang.

Blodprop i lungen kan give symptomer som feber, smerter i brystet, hoste, åndenød og (sjældent) ophostning af rødligt slim.

For at mindske risikoen for dannelse af blodprop skal du have medicin, som fortynder blodet, mens du er i behandling

med Revlimid®. Fortæl din læge, hvis du tidligere har haft blodpropper. Hvis du oplever symptomer på blodprop, er det vigtigt du kontakter afdeling.

Hvad kan du selv gøre for at mindske risikoen:

- Kom ud af sengen/sofaen, gå jævnligt ture og lign.
- Sid ikke i timevis med benene i samme stilling
- Drik 2-3 liter væske hver dag for at holde blodet tilpas fortyndet.

Kløe og udslæt

Nogle patienter får tør hud, kløe og udslæt på kroppen af Revlimid®.

Hvad kan du selv gøre for at modvirke tør hud og kløe:

- Smør huden med ikke-alkohol baseret fugtighedscreme
- Brug beklædning af bomuld på steder, hvor huden er mest generet
- Undgå at tage bad i meget varmt vand.

Forstoppelse

Revlimid® kan give lettere utilpashed i maven og tendens til forstoppelse. Det kan være nødvendigt for nogle patienter at anvende et afføringsmiddel regelmæssigt. Afføringsmidler kan købes på apoteket uden recept.

Hvad kan du selv gøre for at holde maven i gang:

- Drik rigeligt med væske, gerne 2-3 liter hver dag
- Hold dig i bevægelse, undgå sengeleje
- Spis fiberrig mad, f.eks. frugt og grønt, hvedeklid, tørrede frugter i form af svesker, abrikoser og rosiner eller hørfrø.

Undgå graviditet!

Når man bliver behandlet med Revlimid®, kan der være risiko for fosterskader. Derfor gælder følgende:

Til kvinder i den fødedygtige alder:

- Du må *ikke* blive gravid under behandlingen med Revlimid® og i mindst 12 uger efter afslutning af behandlingen
- Hvis du er steriliseret, skal du alligevel anvende prævention
- Hvis en menstruation udebliver, skal du straks kontakte afdelingen.

Til mænd:

- Du må *ikke* gøre din partner gravid, mens du er i behandling med Revlimid® og i mindst 12 uger efter afsluttet behandling
- Revlimid® er til stede i sæd, og du skal derfor anvende kondom, selvom du evt. er steriliseret
- Hvis du har planer om at få et barn senere, bør du overveje sæddeponering forud for behandling med Revlimid®, da stoffets langtidsvirkning på sæd endnu er ukendt.

Revlimid® kan endvidere nedsætte lysten til seksuelt samvær hos både mænd og kvinder og/eller evnen til at få rejsning hos mænd. Tal med lægen eller sygeplejersken, hvis du oplever disse problemer.

Patienter i behandling med må ikke donere blod eller sæd.

Andre bivirkninger ved Revlimid®

Andre bivirkninger kan være almen utilpashed, mundtørhed, ophobning af væske i kroppen (kan vise sig ved hævede ben eller vægtstigning). Nogle patienter kan opleve svimmelhed eller humørændringer.

En anden bivirkning er kramper i læggen eller måske generelle muskelkramper andre steder i kroppen.

Bivirkninger ved Dexamethason

Graden af bivirkningerne ved Dexamethason afhænger af følgende:

- Hvor *høj* dosis af Dexamethason, du får
- Hvor *længe* Dexamethason bliver givet.

Jo højere dosis og i jo længere tid du skal tage Dexamethason, jo større risiko for bivirkninger.

Svie og ubehag i maven

Dexamethason kan give svie og ubehag øverst i maven. Du skal derfor evt. have behandling, som forebygger disse problemer.

Sukkersyge

Hvis du pludselig begynder at blive meget mere tørstig end ellers og har hyppigere vandladning, skal du kontakte afdelingen. Dexamethason kan nemlig medføre stigning i blodsukkeret, hvilket betyder, at du kan have fået sukkersyge.

Sukkersygen er dog midlertidig og vil oftest forsvinde efter endt behandling.

Opstemthed

Dexamethason er opkvikkende. Du kan føle dig humørmæssigt opstemt, rastløs, få mere energi, og du taler måske mere, end nu plejer.

Hos andre patienter (men færre) kan medicinen medføre det modsatte, nemlig nedtrykthed og depression.

Øget appetit

Dexamethason øger appetitten hos mange patienter. Trangen til at spise kan blive ret stor og gøre, at du spiser mere end du plejer.

Infektion

Dexamethason sænker legemstemperaturen "kunstigt" i de dage, du får denne medicin.

Vær derfor ekstra opmærksom på symptomer på infektion som f.eks. utilpashed, hoste eller kulderystelser de pågældende dage.

Ophør med Dexamethason

Nogle patienter kan blive utilpasse i dagene efter, at de er holdt op med Dexamethason. Det kan f.eks. vise sig ved generel utilpashed, træthed, energiløshed, lettere nedtrykthed eller rysten på hænderne. Det er vigtigt, at du oplyser lægen eller sygeplejersken om de bivirkninger, du får i forbindelse med behandlingen, så vi kan forsøge at afhjælpe dem.

Kontakt ALTID afdelingen

Du skal altid kontakte afdelingen, hvis du oplever nedenstående problemer.
Du skal især være agtpågivende, hvis et problem opstår ret pludseligt og ikke tager af eller forsvinder af sig selv – hvis du oplever nogle gener, du ikke er vant til at have:

- Feber, 38°C eller derover
- Blødning, som ikke standser af sig selv
- Stærke smerter
- Synsforstyrrelser og stærk hovedpine
- Åndenød eller stakåndethed
- Smerter i brystet eller ved vejrtrækning
- Føleforstyrrelser eller sovende fornemmelser i tæer, fødder eller fingre
- Udslæt
- Forstoppelse igennem flere dage
- Diarré, som rækker ud over 1-2 dage
- Vedvarende opkastninger i mere end ca. 1-2 dage
- Hvis du har glemt at tage medicin, du får som behandling af din kræftsygdom
- Hvis du ikke er i stand til at tage din medicin, fx på grund af kvalme

Telefonnumre

Hæmatologisk Afdeling: 4732 4800, hverdage mellem 08-15

Hæmatologisk akuttelefon: 4732 4886, mellem 15 og 08

Med venlig hilsen
Personalet
Hæmatologisk Afdeling